

KYRKOINVENTARIER

STIFT: Visby	PASTORAT:	KYRKA: Sankt Hans och Sankt Per
ADRESS:		
FÖRSAMLING:	FÖRSAMLINGS ADRESS:	
SIGNUM/KLASSIFIKATION		
94E	—	795 — 008 Förslag
FÖREMÅL: Bildsten / runsten / gravhäll		
FD_SIGNUM:	TILLVERKNINGSÅR/DATERING: 400-500-tal, 1000-tal, medeltid, se bakgrund/histori	
TILLVERKARE/KONSTNÄR:		
INSKRIPTION: Inskription enligt Gustavson & Snædal (s. 13): "...n : raisti : kubl : eftiR : hailkaiR : fa... / k-...-aulu : hans : eu : miPan : uaralt : uakiR ligR merki : hier : yfiR : mani : Paim : aR : erfiki : iftiR... -erþi / ...auk : ÞorlaifR : Þau : ristu stain". Översättning enligt do: "... reste minnesvården efter Hailgair, fader (?) ... hans själ. Alltid medan världen varar ligger minnesmärket här över den man som arvingen gjorde det efter ... och Torlaiv de ristade stenen."		
BESKRIVNING: Bildsten / runsten / gravhäll, av kalksten, i tre delar, rektangulär, med ornamentik i form av två slingrande, ormlänkande rundjur längs långsidorna. De två djuren är lagda med det ena djurets stjärt mot det andra djurets huvud. Djuren är sammanbundna med fragmentariskt bevarade bandkoppel. På mitten ett kors med spetsformade korsarmar. Runt rundjurens halsar och stjärtar finns slingrande, kringellänkande band och i korsets svicklar finns liknande mjukt böljande band. Bildstenen / runstenen / gravhällen kallas "Hailgairs häll".		
TILLVERKNINGSORT:	MATERIAL: Sten; kalksten.	
TEKNIK: Huggen.	ANTAL: 1	
HÖJD:	BREDD: Se övrigt	LÄNGD: Se övrigt
	DIAMETER:	VIKT:
		DJUP: Se övrigt
LITTERATUR: Gustavson, 1982. Gustavson & Snædal, 2008. Lamm, 2003.		
BAKGRUND/HISTORIK: Enligt Gustavson (1982) och Gustavson & Snædal (2008) hittades vid en arkeologisk undersökning av S:t Hans och S:t Pers kyrkoruiner 1982 en grav med en hällkista. Vid en närmare undersökning av graven visade det sig att sidohällarna bestod av tre runristade fragment och av en hålkälad barngravhäll med trapetsoid form och utan inskrift (Det är okänt vilken gravhäll som avses med "barngravhäll", men troligen är det någon av de trapetsoida, inskriftslösa stenar som förvaras i ruinen). Sedan de tre runristade delarna tagits fram och undersökts, visade det sig att de hade ingått i en och samma runhäll, som varit omkring 2 meter lång och knappt 70 cm bred. Runhällen har i sin tur ursprungligen varit en bildsten med svagt inåtsvängda långsidor och välvd överdel samt bevarad kantornamentik, vilket talar för en tillkomsttid omkring 400-500-talen (Gustavson & Snædal, s. 13). Bildstenen har sedan, på 1000-talet, huggits om till en runhäll. Runhällen har troligen sedan huggits i bitar och använts som byggmaterial innan delar av den slutligen användes som sidohällar i den medeltida gravkistan (Gustavson & Snædal, s. 13).		
ÖVRIGT: Del 1: Bredd 32 cm, längd 70 cm, djup 13,5 cm. Del 2: Bredd 32 cm, längd 114 cm, djup 13,5 cm. Del 3: Bredd 30 cm, längd 95 cm, djup 17 cm. Bildstenen finns upptagen som nr. 436 i Lamm (s. 204).		
PLACERING: Gotlands Fornsal	FOTO: 94E_008_1	Antal bilder: 1 Öppna

